

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/26/2014
Identifikačné číslo spisu:	9014899147
Dátum vydania rozhodnutia:	17.06.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Seman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9014899147.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v právnej veci vyhláseného konkurzu na majetok úpadcu Horehronská drevárska fabrika, a. s. „v konkurze“, Osloboditeľov 50, Polomka, IČO: 36 006 971, správcom ktorého je JUDr. Ing. Martin Chlapík, Sládkovičova 13, 010 01 Žilina, konajúc o návrhu na zbavenie funkcie správcu, o odvolaní správcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47-24K 303/98-Db-838 zo dňa 10. apríla 2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47-24K 303/98-Db-838 zo dňa 10. apríla 2014 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh správcu na zbavenie funkcie správcu. Z odôvodnenia vyplýva, že dňa 19.03.2014 bola súdu doručená žiadosť správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Ing. Martina Chlapíka na zbavenie funkcie správcu s odôvodnením, že mu dňa 10.03.2014 bola doručená žiadosť konkurzného veriteľa KOS - Kysucká obchodná spoločnosť, s. r. o. o podanie informácie o stave konkurzného konania, na základe ktorej zistil, že s týmto veriteľom má ako advokát uzavretú Zmluvu o poskytovaní právnych služieb ešte zo dňa 14.12.2012 a táto sa týka jeho zastupovania aj v predmetnom konkurznom konaní. Na základe toho možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti ako správcu, pričom sám sa cíti byť vo veci zaujatý. Žiadal preto, aby ho súd zbavil funkcie správcu. Súd prvého stupňa uviedol, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 47-24K 303/98 zo dňa 29.03.1999 bol vyhlásený na majetok úpadcu - Horehronská drevárska fabrika, a. s. konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Miroslav Medveď; následne uznesením č. k. 47-24K 303/98 zo dňa 08.06.2012 bol správca konkurznej podstaty JUDr. Miroslav Medveď zbavený funkcie a do funkcie správcu bol ustanovený JUDr. Martin Kováčik, ktorého tiež na jeho žiadosť zbavil konkurzný súd funkcie správcu. Dňa 05.03.2013 bol uznesením krajského súdu do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovený JUDr. Ing. Martin Chlapík, ktorý prevzal rozhodnutie súdu dňa 08.03.2013. Proti správcovi JUDr. Medveďovi je vedené trestné konanie pod č. ORP-118/OEK-BB-2013, v priebehu ktorého JUDr. Medveď odovzdal správcovi konkurznej podstaty JUDr. Ing. Martinovi Chlapíkovi podľa odovzdávacieho a preberacieho protokolu tam uvedenú dokumentáciu a konečnú správu datovanú dňom 21.10.2013.

Právne odôvodnil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie ust. § 206 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii; ust. § 8 ods. 1, 2 a 5 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, pričom dospel k záveru, že návrh je nedôvodný. Správca konkurznej podstaty môže odmietnuť funkciu správcu z dôležitých dôvodov len do právoplatnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu. Po právoplatnosti uznesenia o vyhlásení konkurzu môže podať správca návrh na zbavenie funkcie, len ak existujú dôležité dôvody. Dôležitosť dôvodov vrátane zaujatosti správcu vo veci posudzuje zásadne konkurzný súd. Konkurz prebieha už od roku 1999 a nebolo možné ukončiť ho z dôvodu dlhodobej nečinnosti pôvodného správcu JUDr. Medveďa. Bývalý správca odovzdal aktuálne zapísanému správcovi dokumentáciu, na základe ktorej by mal vyhotoviť konečnú správu. Úlohou správcu konkurznej podstaty preto bude najmä príprava podkladov pre vyhotovenie konečnej správy tak, aby sa táto mohla prejednať a aby mohol konkurzný súd pokračovať v konkurznom konaní. Skutočnosť, že konkurzný správca má uzavretú zmluvu o poskytovaní právnej pomoci s jedným z konkurzných veriteľov ešte sama o sebe neznamená, že by šlo o taký profesijný vzťah, ktorý by mohol mať negatívny dopad na postavenie ostatných konkurzných veriteľov, keďže konkurzné konanie sa nachádza po speňažení všetkého majetku a v štádiu pred jeho ukončením. Správca vzniesol v dôvodoch pre zbavenie funkcie správcu aj námietku zaujatosti vo veci, ktorú súd posúdil najmä z hľadiska, či je táto natolko dôležitým dôvodom, že by pre ňu mohol byť zbavený funkcie správcu. Podľa názoru súdu nie je skutočnosť, že správca ako advokát zastupuje jedného z veriteľov takým dôvodom, pre ktorý by mali vzniknúť pochybnosti o jeho zaujatosti, a to jednak z dôvodu, že v čase po jeho ustanovení do funkcie správcu mal už viac ako rok vedomosť o tom, že má uzavretú zmluvu o zastupovaní s jedným z konkurzných veriteľov a bez zbytočného odkladu to nenamietal a jednak preto, že v konkurznom spise je založená pre konkurzného veriteľa KOS - Kysucká obchodná spoločnosť, s. r. o. plná moc pre iného právneho zástupcu, a to JUDr. Milana Rojčka, Čadca na základe plnomocenstva zo dňa 15.04.1999. Napokon súd prvého stupňa zdôraznil, že v štádiu konkurzného konania, keď všetok majetok úpadcu bol speňažený, nemôže mať námietka existencie zmluvy o zastupovaní a poskytovaní advokátskych služieb uzavretá s konkurzným veriteľom žiadne opodstatnenie a sama o sebe nemôže zakladať dôvod pre zaujatosť správcu. Veriteľ, s ktorým má správca uzavretú zmluvu o poskytovaní právnej pomoci, nemôže získať od neho nejaké špecifické informácie ohľadom majetkových pomerov dlžníka iným spôsobom než stanoveným zákonom a nie je možné ani dospieť k záveru, že by mohol byť akýmkoľvek spôsobom v tomto štádiu konania zvýhodnený alebo že by zaujatosť správcu mala byť daná jeho priamym záujmom vo vzťahu k majetku dlžníka. Dôvodom pre pochybnosti o zaujatosti môže byť len taká skutočnosť, že správca je voči dlžníkovi osobou blízkou, že je veriteľom dlžníka alebo jeho ručiteľom, prípadne tiež súčasným či bývalým spoločníkom, štatutárnym orgánom či zamestnancom dlžníka, aj keď rovnaká situácia môže nastať aj medzi konkurzným správcom a veriteľom dlžníka. O takýto prípad sa však v prejednávanej veci nejedná. Súd tak konštatoval, že nie je daný dôvod k tomu, aby bol konkurzný správca bol svojej funkcie pre zaujatosť zbavený.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie v zákonnej lehote správca Ing. JUDr. Martin Chlapík z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Žiadosť o zbavenie funkcie správcu v predmetnej veci podal z dôvodu, že ako advokát zastupuje jedného z veriteľov - spol. KOS Kysucká obchodná spoločnosť s. r. o. na základe zmluvy o poskytovaní právnych služieb, ktorá bola uzavretá predtým, ako bol ustanovený do funkcie správcu v predmetnej veci. Pokiaľ súd poukazuje v odôvodnení rozhodnutia na to, že o tejto skutočnosti mal vedomosť viac ako rok uviedol, že v konkurznom konaní je prihlásených skoro 400 veriteľov, pričom predchádzajúci správca si nesplnil riadne svoju povinnosť odovzdať mu celú spisovú agendu, teda sa o tejto skutočnosti dozvedel až z podanej žiadosti samotného veriteľa o podanie informácie o stave konkurzného konania. Súd vo svojom odôvodnení uvádza, že sa nejedná o taký dôležitý dôvod pre ktorý by mal byť zbavený funkcie správcu, avšak na vylúčenie z funkcie správcu nie je potrebný skutočný relevantný dôvod, stačí čo i len pochybnosť o nezaujatosti správcu. Na základe skôr uzavretej zmluvy s veriteľom je povinný pre tohto klienta poskytovať právne služby na požiadanie aj v predmetnej konkurznej veci, pričom odmietnutím z dôvodu, že bol vymenovaný za správcu, by zmluvu porušil a bol by povinný znášať sankcie, z čoho vyplýva konflikt záujmov na strane správcu a advokáta. Poukázal na skutočnosť, že v predmetnej konkurznej veci súd zbavil výkonu funkcie správcu predchádzajúceho správcu JUDr. Martina Kováčika uznesením 47-24K 303/98-KI-781 z 05.03.2013,

pričom vo svojom rozhodnutí uviedol, že dôvody, pre ktoré je správca vylúčený, sa týkajú najmä jeho vzťahu k úpadcovi alebo veriteľom. V týchto prípadoch je správca vždy vylúčený z výkonu funkcie správcu bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú pochybnosti o jeho pomere k veci. Keďže sú dôvody na základe ktorých možno mať pochybnosti o nezaujatosti správcu v predmetnom konkurznom konaní, pričom sám sa cíti byť v predmetnej veci zaujatý, navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie prvostupňového súdu a zbavil ho funkcie správcu v konkurznom konaní sp. zn. 47-24K 303/98 vedenom Krajským súdom v Banskej Bystrici.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Podľa § 8 ods. 5 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, z dôležitých dôvodov môže súd na návrh správcu zbaviť správcu funkcie. Súd aj bez návrhu zbaví správcu funkcie, ak správca neplní riadne svoje povinnosti alebo aj z iných dôležitých dôvodov. Ak súd zbaví správcu funkcie, ustanoví nového správcu.

Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 8/2005 Z. z. o správcoch, správca je vylúčený z výkonu správcovskej činnosti, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, v ktorej vykonáva správcovskú činnosť, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Svoj možný pomer k veci správca posudzuje sústavne a s odbornou starostlivosťou; ak sa pritom dozvie o skutočnostiach, pre ktoré možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti, bez zbytočného odkladu o tom informuje súd.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa nezbavil správcu konkurznej podstaty jeho funkcie na základe neexistencie dôvodov predpokladaných zákonom. Odvolaním sa menovaný správca bránil skutočnosťami spočívajúcimi v existencii záväzku voči jednému z veriteľov, a to v povinnosti poskytovať tomuto právne služby na základe plnej moci predchádzajúcej časovo momentu ustanovenia do funkcie správcu. Platnú zmluvu o poskytovaní právnych služieb považoval za dôležitú prekážku výkonu funkcie správcu a za dôvod, pre ktorý sa cíti byť zaujatý.

Súd pri žiadosti správcu konkurznej podstaty o zbavenie funkcie správcu skúma, či v danej veci je v žiadosti uvedený dôležitý dôvod, pre ktorý by mohol súd správcu zbaviť funkcie. Takýmto dôvodom je pomer k veci, v ktorej správca vykonáva správcovskú činnosť so zreteľom k možnosti mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Pritom pomer k veci, pre ktorý by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho zaujatosti, musí vyplývať zo správcom tvrdených skutočností, prípadne predložených listinných dokladov.

Z obsahu doložených listín odvolací súd zistil, že JUDr. Ing. Martin Chlapík bol ustanovený do funkcie správcu konkurznej podstaty dňa 05.03.2013 uznesením krajského súdu. Následne až dňa 19.03.2014 (po roku!) bola súdu doručená žiadosť správcu JUDr. Ing. Martina Chlapíka na zbavenie funkcie z dôvodu, že mu dňa 10.03.2014 bola doručená žiadosť konkurzného veriteľa KOS - Kysucká obchodná spoločnosť, s. r. o. o podanie informácie o stave konkurzného konania. Až vtedy zistil, že s týmto veriteľom má ako advokát uzavretú Zmluvu o poskytovaní právnych služieb ešte zo dňa 14.12.2012 (čo predchádza momentu ustanovenia do funkcie správcu). Už z takéhoto časového sledu je zjavné, že nemôže byť výkon správcu a advokáta vo vzťahu k danému veriteľovi v konflikte, keďže po dobu jedného roka samotný správca netušil, že jeho klient je veriteľom spoločnosti, v ktorej je ustanoveným správcom. Zjavne teda komunikácia s týmto klientom nevedie k záveru, že pre neho vykonáva činnosti, ktoré by mohli viesť ku konštatovaniu dôležitých dôvodov, ktoré sú prekážkou výkonu funkcie správcu. Z obsahu samotnej doloženej zmluvy medzi JUDr. Ing. Martinom Chlapíkom ako advokátom a KOS - Kysucká obchodná spoločnosť, s. r. o. odvolací súd zistil, že táto zmluva neobsahuje žiadne skutočnosti svedčiace o povinnosti advokáta poskytovať objednávateľovi služby v predmetnom konkurze. Ide o všeobecnú - rámcovú zmluvu, ktorá slúži len ako základ pre objednávky právnych služieb v budúcnosti. Takáto zmluva nezakladá prekážku poskytovania právnych služieb klientovi pre akékoľvek iné služby mimo tých, ktoré majú priamy vzťah k prebiehajúcemu konkurzu. Nečiní ani prekážku odmietnuť služby

súvisiace s prebiehajúcim konkurzom s poukazom na pozíciu advokáta ako správcu, najmä s ohľadom na skutočnosť, že vo veci konkurzného konania neexistuje plná moc pre zastupovanie v tomto konaní pre advokáta JUDr. Ing. Martina Chlapíka. Predmetná zmluva nie je zmluvou zaväzujúcou poskytovať služby advokáta v danom konkurze, dokonca nie je zmluvou na žiaden konkrétny právny úkon poskytovania právnej pomoci, ktorý by mohol viesť k záverom o zaujatosti správcu v danej konkurznej veci.

Už vo svojom rozhodnutí č. k. 2 Obo 51/2013 z 30.09.2013 Najvyšší súd SR konštatoval, že subjektívny pocit správcu konkurznej podstaty ku konkurznej veci (úpadcovi) bez ďalšieho nie je objektívne preskúmateľný, t. j. či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že správca má k veci určitý, nie však nezaujatý vzťah. Subjektívny pocit správcu konkurznej podstaty sám o sebe nevyvoláva pochybnosti o nezaujatosti, je len podnetom k jej skúmaniu. Rozhodovanie o tejto otázke je však na základe objektívneho hľadiska, t. j. vychádza sa z právneho rozboru skutočností, ktoré k pochybnosti vedú.

Správca konkurznej podstaty žiadne takéto konkrétne skutočnosti v žiadosti na zbavenie funkcie správcu neuviedol. Napokon čo sa týka tvrdenia, že predchádzajúci správca bol práve z dôvodu existencie právneho zastúpenia veriteľa z funkcie odvolaný odvolací súd dodáva, že správca JUDr. Martin Kováčik bol uznesením KS Banská Bystrica v tomto konaní (47-24K 303/98) dňa z 05.03.2013 zbavený funkcie z dôvodu, že bol v príbuzenskom vzťahu s predchádzajúcim správcom a zároveň bol splnomocneným advokátom veriteľa priamo v prebiehajúcim konkurznom konaní, čo vyplývalo aj z obsahu spisu (čl. 455). Takýto vzťah je priamym vzťahom účastníka konkurzu a správcu. Je teda zavádzajúcou námietka správcu JUDr. Ing. Martina Chlapíka o existencii zhodných dôvodov pre zbavenie funkcie správcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že súd prvého stupňa správne posúdil, že nie je daný dôvod pre zbavenie správcu konkurznej podstaty jeho funkcie, ktorého správnosť rozhodnutia odvolateľ dôvodmi svojho odvolania nespochybnil.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa ust. § 219 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.